

Obsah

<i>Úvod</i>	13
Strategické soudní spory	14
Londýnský seminář	16
Použití této příručky	16
Kapitola 1: Implementace ustanovení rasové směrnice EU	19
1. <i>Úvod</i>	19
2. <i>Pojem rasová a etnická diskriminace</i>	22
3. <i>Pojem diskriminace</i>	22
4. <i>Rozsah</i>	25
5. <i>Výjimky ze zákazu diskriminace</i>	27
A. <i>Diskriminace na základě státní příslušnosti</i>	27
B. <i>Podstatné a určující profesní požadavky</i>	27
C. <i>Pozitivní činnost</i>	27
6. <i>Právní prostředky a vymáhání</i>	28
A. <i>Ochrana práv</i>	28
B. <i>Přesun důkazního břemene</i>	29
C. <i>Ochrana před pronásledováním</i>	29
D. <i>Šíření informací</i>	30
E. <i>Dialog mezi zainteresovanými stranami</i>	30
7. <i>Subjekty pro podporu rovného zacházení</i>	31

8. Další ustanovení: screening, sankce a podávání zpráv	32
A. Screening souladu s rasovou směrnicí	32
B. Sankce	32
C. Podávání zpráv	33
9. Související vývoj právní úpravy nediskriminace v Evropě	33
A. Návrh rámcového rozhodnutí o rasismu a xenofobii	33
B. Návrh Evropské ústavy	34
C. Paralelní úsilí v Radě Evropy	34
10. Závěr	35
Kapitola 2: Strategické vedení sporů a výběr případů	37
1. Úvod	37
2. Strategické vedení sporů	38
A. Co je to strategické vedení sporů?	38
B. Jak pomocí strategicky vedených sporů dosahovat politických cílů?	39
I. Podpora právního státu	40
II. Právní vzdělávání	40
III. Dokumentace bezpráví	40
IV. Odpovědnost státu	40
V. Změna postojů veřejnosti a posílení ohrožených skupin	41
3. Cíle a priority organizace	41
A. Stanovy a cíle NGO	41
B. Jak organizace stanovují své cíle a priority	42
I. „Klientský“ trh	42
II. Trh financování	42
III. Konkurence	43
IV. Filosofie a hodnoty	43
V. Lidské zdroje	43
4. Metody a modely právnických lidskoprávních organizací	44
A. Modely poskytování služeb	45
I. Orientace na klienta	45
II. Orientace na politický dopad	45
B. Jak se objevují případy pro strategické vedení sporů?	46
C. Metody a praktiky	46
D. Posuzování a relevance dopadu	47
E. Výhody a nevýhody strategického vedení sporů	47

5. Výběr případu	50
A. K čemu potřebujeme kritéria pro výběr případu	50
I. Otázky řízení	50
II. Morální rizika	51
III. Úspěch	51
B. Jak výběru případu napomáhají cíle a priority?	51
6. Proces plánování strategického vedení sporu	52
A. Je spor tou pravou strategií?	53
I. Cíle sporu	53
II. Hledání témat sporů – Kritéria pro výběr případů	54
B. Volba jurisdikce a fóra	57
I. Výběr správného fóra	57
II. Příslušné zákony	61
III. Procedurální kritéria	61
IV. Výběr právních prostředků	63
C. Volba nejvhodnějšího případu z hlediska okolností	65
I. Jak najdete klienta?	65
II. Stěžovatel nebo žalobce	65
III. Žalovaná strana	67
IV. Soubory skutečností	68
V. Důkazy	68
7. Strategie a management případu	68
A. Strategie případu	69
I. Klientovy cíle a rozhodovací proces	69
II. Ostatní metody	69
III. Faktory ovlivňující strategii případu	69
IV. Úvahy z hlediska klienta	70
B. Klientovi právníci	70
I. Vzdělání a zkušenosti	70
II. Osobní filosofie	71
III. Řízení a odpovědnost	71
IV. Poplatky a náklady	71
C. Financování sporu	71
I. Honorář závislý na výsledku	72
II. Dohody o podmíněném honoráři	72
III. Právní pomoc	72
IV. Pojištění nákladů řízení	72

V. Práce <i>pro bono</i>	72
D. Strategie podpory sporu	72
I. Přátelská právní či faktická pomoc	73
II. NGO	73
III. Ostatní amici curiae	73
IV. Výzkum	73
V. Národní instituce pro lidská práva	74
VI. Osvěta a získávání podpory veřejnosti	74
VII. Podpora případu	74
VIII. Rodina žalobce, místní komunita a příslušná komunita klientů	75
8. Implementace po ukončení sporu	76
Kapitola 3: Londýnský seminář – klíčové výzvy při vedení sporů podle rasové směrnice ES	79
1. Poučení získané u Evropského soudního dvora (ESD)	79
2. Důkazy	80
3. Právní prostředky	82
4. Výběr fóra	82
A. Smluvní orgány OSN	82
B. ESD	83
C. Evropský soud pro lidská práva	83
5. Zdroje	84
6. Účastníci	85
Kapitola 4: Strategické vedení sporů v praxi	87
1. Zkušenosti European Roma Rights Center se strategickým vedením sporů	87
Některé problémy a poučení	88
A. Prokazování diskriminace	88
B. Získávání statistik a jejich důkazní využití	89
C. Kvalita domácí legislativy	89
D. Stěžovatel upustí od sporu kvůli pronásledování	90
E. Jednotlivé případy nutně nezmění rozšířené diskriminační praktiky	91
F. Postoje právníků k rasové diskriminačním případům	91

2. Diskriminace ve vzdělávání: Úvahy při sestavování strategie	92
A. Identifikace problémů k řešení	92
B. Prostředky	93
I. Výběr stěžovatele	93
II. Pronásledování	94
III. Důkazy	94
IV. Využití mezinárodní jurispudence	95
V. Dostupné místní právní prostředky	96
VI. Fórum	96
C. Další strategické otázky u mezinárodních soudních sporů	97
Kapitola 5: Přímý účinek rasové směrnice ES – očekávaný přístup	
Evropského soudního dvora (ESD)	99
1. Úvod	99
2. Současné formy legislativy ES	101
3. Individuální práva podle směrnic	103
4. Rozšíření doktríny přímého účinku: definice členského státu, nepřímý účinek a odpovědnost podle případu Frankovich	105
A. Rozšíření definice členského státu	106
B. Doktrína nepřímého účinku	107
C. Odpovědnost podle případu Frankovich	110
5. Závěry	113
6. Důsledky pro rasovou směrnici	114
Přílohy	117
Příloha 1: Rasová směrnice ES	119
Příloha 2: Fóra	131
1. Některé výhody a nevýhody různých mezinárodních fór	132
2. Jak si stěžovat u příslušného orgánu OSN	134
Individuální stížnosti – shrnutí procesu	134
A. Přijatelnost	135
B. Výběr orgánu OSN?	140
C. Proces individuální stížnosti	140
D. Další mechanismy stížností u orgánů OSN	143

3. Evropský soud pro lidská práva – proces individuální stížnosti	144
A. Kritéria přijatelnosti	144
B. Řízení	146
4. Soudní dvůr Evropských společenství – jurisdikce a proces stížnosti	148
A. Jurisdikce	148
B. Předběžné otázky	149
Příloha 3: Hypotetická cvičení	151
1. Přístup k bydlení	151
2. Přístup na veřejné místo	153
3. Praxe při najímání do zaměstnání	154
4. Segregace ve vzdělání	155
Příloha 4: Relevantní případy	159
1. Přehled relevantní jurisprudence ESD k otázce rovnosti	159
A. Rovné zacházení	159
I. Zásada nediskriminace	159
II. Široký výklad nediskriminace	161
III. Přímý účinek	161
IV. Nepřímý účinek	164
V. Odpovědnost státu	165
B. Definice	166
I. Přímá diskriminace	166
II. Nepřímá diskriminace	167
III. Srovnatelnost	169
IV. Obtěžování	171
V. Navádění k diskriminaci	172
VI. Pronásledování	173
VII. Podstatné a určující profesní požadavky	173
VIII. Pozitivní činnost	175
IX. Důkazní břemeno	176
X. Sankce	178
C. Rozsah	179
I. Přístup k zaměstnání	179
II. Přístup ke všem úrovním odborného vzdělávání	179

III. Podmínky zaměstnání a práce, včetně propouštění a odměňování	180
IV. Organizace pracovníků a zaměstnavatelů	181
V. Sociální ochrana, včetně sociálního zabezpečení a zdravotní péče	181
VI. Sociální výhody	182
VII. Vzdělání	183
VIII. Přístup ke zboží a službám a jejich dodávkám	183
2. <i>Nedávné národní rozsudky k zásadám rasové směrnice</i>	184
A. Cour de Cassation, věc 3294 z 11. června 2002	184
B. Bundesverfassungsgericht (Federální ústavní soud) 2 BvR 1436/02 z 24. září 2003	186
<i>Příloha 5: Kontaktní adresy</i>	189
1. <i>Mezinárodní instituce</i>	189
Specializované orgány	190
2. <i>Evropské instituce</i>	191
Rada Evropy	191
Evropská unie	192
3. <i>Jiné</i>	193
Evropské organizace (účastníci semináře)	193
Další evropské organizace	195
<i>Příloha 6: Partnerské organizace projektu Implementace evropského antidiskriminačního práva</i>	197